

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **Vinacz, spol. s r. o.**, se sídlem Vinařská 882, Dolní Bojanovice, zastoupen JUDr. Pavlem Kratochvílou, advokátem se sídlem Žižkova 791, Kyjov, proti žalované: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce**, se sídlem Květná 15, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 6. 9. 2018, č. j. 62 A 124/2016 - 99,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Státní zemědělská a potravinářská inspekce, inspektorát v Brně (dále též „správní orgán I. stupně“) provedla u žalobce v období od 9. 4. 2013 do 30. 4. 2014 celkem sedm kontrol. Na jejich základě vydala dne 22. 12. 2015 rozhodnutí č. j. SZPI/AG706-59/2014, podle něhož se žalobce dopustil správních deliktů podle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství), ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o vinohradnictví a vinařství“) tím, že uváděl do oběhu víno, které bylo podrobeno nepovoleným enologickým postupům (nepovolený přídavek vody, nadlimitní obsah ethanolu z přidaného cukru, nepovolený přídavek syntetických barviv a překročení povoleného obsahu kyseliny citronové) a nesprávné uvedl skutečný obsah alkoholu. Dále

se žalobce dopustil správního deliktu podle § 39 odst. 5 zákona o vinohradnictví a vinařství tím, že nevedl evidenční knihy v souladu s § 14 odst. 1 vyhlášky č. 323/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o vinohradnictví a vinařství, ve znění pozdějších předpisů (dále též „vyhláška č. 323/2004 Sb.“) a nevedl evidenci o zásobách vína dle § 14 odst. 10 téže vyhlášky a správního deliktu podle § 11 odst. 1 písm. c) zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, neboť nesplnil opatření k odstranění zjištěných nedostatků č. P034-70994/13/D02 (v rozhodnutích nesprávně uváděno č. P035-70994/13/D02 - pozn. NSS), které mu ve vztahu k vedení evidenčních knih uložil inspektor při kontrole provedené dne 1. 7. 2013. Za popsané správní delikty byla žalobci uložena úhrnná pokuta ve výši 2 300 000 Kč, povinnost uhradit náklady laboratorních rozborů ve výši 83 570 Kč, náklady dodatečné kontroly ve výši 1 000 Kč a náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvolání. Rozhodnutím ze dne 3. 6. 2016, č. j. SZPI/AG706-66/2014, žalovaná změnila výrok I. rozhodnutí správního orgánu I. stupně tak, že zpřesnila časové vymezení jednotlivých skutků, jichž se žalobce dopustil. Ve zbylých výrocích žalovaná rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila, jelikož neshledala, že by námitky žalobce byly důvodnými.

II.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalované žalobu u Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“), který jí rozsudkem ze dne 6. 9. 2018, č. j. 62 A 124/2016 - 99, zamítl. Krajský soud nepřisvědčil námitkám, že je rozhodnutí žalované nepřezkoumatelné. Žalovaná se náležitě vypořádala se všemi odvolacími námitkami a přesvědčivě a srozumitelně své závěry zdůvodnila. Krajský soud neshledal ani vytýkané vady ve výrocích rozhodnutí žalované. Dále konstatoval, že laboratorní rozborů byly provedeny v akreditované úřední laboratoři akreditovanými metodami a kontrolní zjištění jimi byla řádně prokázána. Žalobce nepožádal o doplňující odborný posudek a k prokázání svých tvrzení o neobjektivnosti, nesprávnosti či zmanipulování výsledků rozborů nenavrhł žádné důkazy. Krajský soud se ztotožnil rovněž se závěrem žalované, že na obalu vína dodávaného žalobcem byla uvedena nesprávně hodnota obsahu skutečného alkoholu, a to i při zohlednění povolené odchylky. Argumentaci žalované k aplikaci komunitárních právních předpisů nelze dle krajského soudu považovat za účelovou. Stejně tak aproboval její závěry stran toho, že žalobce nevedl evidenční knihy předepsaným způsobem. Žalobce totiž neprokázal, že by jím užívaná verze počítačového programu umožňovala zajistit nevratnost záznamů a příslušné opatření, jež mu správní orgán I. stupně v této souvislosti uložil, nesplnil. Důvodnými krajský soud neshledal ani námitky směřující do výroků o povinnosti uhradit náklady laboratorních rozborů, dodatečné kontroly a správního řízení. Správní orgány se rovněž nedopustily tvrzených procesních pochybení. Žalobce byl řádně seznámen s pořízenými protokoly i právem podat proti jejich znění námitky. Toho však nevyužil. V oznámení o zahájení správního řízení byly tyto protokoly identifikovány dostatečně. Krajský soud se nezabýval námitkou, že F. B., který protokoly převzal, nebyl osobou oprávněnou jednat za žalobce. Tato byla uplatněna po lhůtě pro podání žaloby. Dle krajského soudu se správní orgány řádně zabývaly všemi zákonnými kritérii pro

pokračování

uložení pokuty, a to včetně majetkových poměrů žalobce, míry závažnosti spáchaných deliktů a jejich následků.

III.

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Namítá, že se krajský soud nedostatečně vypořádal s jeho žalobní námitkou, že kontroly byly zahájeny a kontrolní úkony provedeny v rozporu se zákonem, a proto nemohly být použity jako důkazy. Za stěžovatele totiž nejednala oprávněná osoba, tudíž se protokoly o kontrolních úkonech nedostaly do jeho sféry, a bylo mu tak znemožněno bránit svá práva. Dále stěžovatel rozporuje závěry krajského soudu a správních orgánů stran toho, že víno bylo podrobeno nepovoleným enologickým postupům. Zpochybňuje výsledky laboratorních rozborů s odkazem na to, že výsledky senzorického hodnocení žádné vysoké hodnoty vody ani přítomnost barviv nedetekovaly. Vína s tak vysokým obsahem vody by přitom nemohla vyhovovat v ostatních znacích. Na výsledek analytického rozboru měla vliv i absence identifikace ročníku a oblasti zkoumaného vína. V případě zvýšené hodnoty ethanolu z přidaného cukru a kyseliny citronové se nejedná o nepovolené enologické postupy, neboť těmi jsou pouze ty, které jsou taxativně vymezeny v předpisech Evropské unie. Nesprávné je rovněž posouzení údaje o množství alkoholu uvedeného na etiketě vzhledem k povolené odchylce $\pm 0,5 \%$ až $\pm 0,8 \%$ a rozšířené nejistotě měření $\pm 0,2 \%$. V případě správního deliktu spočívajícího v chybném vedení evidenčních knih nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav. Tento je založen pouze na domněnce, že program MS Excel neumožňuje nevratnost záznamů. Stěžovatel dále spatřuje vadu výroků týkajících se povinnosti uhradit náklady, neboť tyto neobsahují veškeré právní předpisy, podle nichž bylo rozhodováno. V ostatních výrocích nebyly řádně identifikovány skutky, konkrétně absentuje vymezení způsobu jejich spáchání. Dále brojí proti závěrům týkajícím se odůvodnění výše pokuty. Poukazuje na to, že část vín byla nalahvována již výrobcem, přičemž nebylo prokázáno, kdy se barviva do výrobků dostala. S ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu nelze souhlasit ani s provedeným hodnocením majetkových poměrů stěžovatele. Jelikož nebyl skutkový stav věci řádně zjištěn, měl krajský soud provést výslechy navržených svědků. Závěrem stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil.

IV.

[5] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti souhlasí s posouzením krajského soudu o tom, že námitka spočívající v absenci osoby oprávněné jednat za stěžovatele, byla uplatněna opožděně. Nadto jí nelze přisvědčit, neboť stěžovatel měl prostor pro uplatnění svých práv. Na protokoly o kontrolních úkonech reagoval a se správním orgánem I. stupně řádně spolupracoval. Oba zaměstnanci jej zastupovali v rozsahu činnosti, kterou pro něj vykonávali. Žalovaná dále odmítá námitky stěžovatele vůči průkaznosti provedených laboratorních rozborů založených na srovnání s výsledky senzorické analýzy. Použité metody jsou - na rozdíl od senzorické analýzy - přímo určeny ke stanovení přídavku exogenní vody, respektive syntetických barviv do vína a byly řádně provedeny. K odkazu stěžovatele na definici falšování žalovaná uvádí, že tato byla zavedena

až od 1. 4. 2017, tj. po vydání jejího rozhodnutí. Nadto tato definice nic nemění na tom, že stěžovatel uváděl na trh víno vyrobené v rozporu s povolenými enologickými postupy. Obsah skutečného alkoholu ve víně činil dle provedené zkoušky 9,3 % s nejistotou měření $\pm 0,2$ %. Na etiketě byl tudíž uveden nesprávný údaj (10,5 %) i při zohlednění odchylky $\pm 0,5$ %. Odchylka $\pm 0,8$ % je určena pro jiné typy výrobků. Provedený laboratorní rozbor rovněž detekoval obsah kyseliny citrónové v množství překračujícím maximální limit. Víno tedy bylo podrobeno nepovoleným enologickým postupům. Dle žalované byl řádně zjištěn skutkový stav i ve vztahu k vedení vinařské evidence. Výroky týkající se povinnosti uhradit náklady obsahují ustanovení, dle nichž bylo rozhodováno, a jsou řádně odůvodněny. Tvzení, že část vína byla nalahvována již výrobcem, je zcela nové; ve správním řízení stěžovatel tvrdil opak. Při posuzování majetkových poměrů žalovaná postupovala v souladu s judikaturou. Jelikož stěžovatel žádné aktuální údaje neposkytl, vycházela z dokumentů založených ve sbírce listin. Žalovaná navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

V.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[7] Nejvyšší správní soud úvodem připomíná, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno dispoziční zásadou, kvalita kasační stížnosti a její obsah tedy do značné míry předurčuje nejen rozsah přezkumné činnosti, ale i obsah rozsudku soudu. Obdobné lze vztáhnout i na jednotlivé stížní body. Stěžovatel tak nese odpovědnost za to, že v kasační stížnosti specifikuje srozumitelně skutkové a právní důvody, pro něž napadá rozhodnutí krajského soudu. Pokud pak stěžovatel uvádí jednotlivé stížní body, avšak opomine je jasně vymezit a jeho argumentace je čistě v rovině obecné polemiky s názorem krajského soudu na řešenou věc, aniž by konkrétně rozporovala důvody napadeného rozhodnutí, je zřejmé, že se Nejvyšší správní soud zaměří především na ty námitky, které by obsahově mohly nasvědčovat případnému porušení veřejných subjektivních práv stěžovatele. Podloží-li stěžovatel své námitky konkrétní argumentací jen v omezené míře, může být soudem na takové námitky reagováno pouze mírou srovnatelnou (srov. např. rozsudky tohoto soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 - 54, ze dne 14. 7. 2011, č. j. 1 As 67/2011 - 108, a ze dne 6. 4. 2017, č. j. 3 Afs 152/2016 - 24).

[8] Stěžovatel opakovaně v kasační stížnosti namítá, že rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný. Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval touto stížní námitkou, protože by bylo předčasné, aby se zabýval právním posouzením věci samé, pokud by byl napadený rozsudek nepřezkoumatelný. Vlastní přezkum rozhodnutí je totiž možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí je srozumitelné a vychází z relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[9] Konkrétně stěžovatel namítá, že krajský soud nedostatečně vypořádal jeho námitku týkající se závažných procesních pochybení v průběhu jednotlivých kontrol. Nezabýval se totiž tím, že protokoly o kontrole ze dne 9. 4. 2013, 9. 5. 2013, 1. 7. 2013, 30. 9. 2013, 6. 3. 2014 a 30. 4. 2014 byly pořízeny v rozporu se zákonem, jelikož F. B., který tyto protokoly

pokračování

podepsal a v rámci kontroly jednal za stěžovatele z pozice zaměstnance, k tomu nebyl jako vedoucí provozu (vedoucí technický pracovník) oprávněn a ani nedisponoval příslušnou plnou mocí či pověřením. Stěžovatel tak nebyl řádně seznámen se zahájením kontrol a nemohl v jejich průběhu uplatňovat svá práva.

[10] Tato námitka byla stěžovatelem poprvé uplatněna na jednání před krajským soudem konaném dne 6. 9. 2016, jak vyplývá ze záznamu z jednání krajského soudu z tohoto dne. Správní soudnictví je nicméně založeno mimo jiné na zásadě koncentrace řízení. Žalobu je tak třeba podat v zákonem stanovené lhůtě (§ 72 s. ř. s.), přičemž pouze v této lhůtě ji může žalobce rozšířit na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body (§ 71 odst. 2 s. ř. s.); zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout (§ 72 odst. 4 s. ř. s.). Krajský soud je pak povinen se zabývat výhradně námitkami, které jsou v řízení o žalobě řádně a včas uplatněny (s výjimkou skutečností, ke kterým přihlíží *ex offio*), přičemž při přezkouvání rozhodnutí je vázán rozsahem napadení, jak je žalobce ve své žalobě vymezí, a (nejde-li o rozhodnutí nicotné, kdy je oprávněn nicotnost deklarovat i bez návrhu) přezkoumá jen ty výroky rozhodnutí, které byly žalobou napadeny, a v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. jen v mezích žalobních bodů (k tomu blíže viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2004, č. j. 1 Afs 25/2004 - 69, ze dne 12. 1. 2005, č. j. 7 Azs 329/2004 - 48, ze dne 25. 5. 2006 č. j. 2 Afs 154/2005 - 245, nebo ze dne 3. 9. 2008, č. j. 1 Afs 102/2008 - 39).

[11] Takto vymezenou námitku zároveň nebylo lze považovat ani za rozvinutí žalobního bodu, který byl v žalobě včas uplatněn. Takto by se na ni dalo nahlížet tehdy, pokud by žaloba podaná ke krajskému soudu obsahovala žalobní bod, který by byl základem pro případné rozvinutí, resp. doplnění. Takový základ však žaloba podaná u krajského soudu neobsahuje. Stěžovatel v žalobě jen obecně namítal, že protokoly o kontrole byly sepsány v rozporu s § 12 odst. 1, § 12 odst. 2 písm. b) a § 15 odst. 1 a 2 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, a nelze je tedy proto použít jako důkaz v navazujícím správním řízení. Nevyjádřil však, v čem rozpor s uvedenými ustanoveními spočívá. Jím uplatněný žalobní bod tedy neobsahoval byt' jen náznak toho, že by osoba jednající za stěžovatele při kontrolách nebyla k tomuto oprávněna (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, č. j. 2 Azs 134/2005 - 43, či jeho rozsudky ze dne 4. 10. 2011, č. j. 2 As 46/2011 - 270, nebo ze dne 16. 5. 2018, č. j. 1 Afs 172/2017 - 59). Pokud tedy argumentace stěžovatele v žalobě pouze obecně poukazovala na blíže nespecifikovanou nezákonnost protokolů, krajský soud nijak nepochybil, když konkrétní námitku založenou na zpochybnění oprávnění zaměstnanců jej při kontrolách zastupovat, která byla vznesena až při jednání před soudem, považoval za novou (další). Jelikož stěžovatel tuto námitku neuplatnil včas, ale hluboko po uplynutí dvouměsíční lhůty určené k podání žaloby, nebyl krajský soud povinen se jí věcně zabývat.

[12] Stěžovatel namítá nedostatečné vypořádání svých námitek i v dalších částech kasační stížnosti, aniž by však konkrétně označil, jaké žalobní námitky krajský soud opomněl vypořádat, resp. v čem je jeho rozsudek nedostatečný.

[13] Podle ustálené judikatury je rozhodnutí považováno za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, není-li z něj patrné, jaký skutkový stav vzal soud za rozhodný, jak

uvážil o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou. Nepřezkoumatelné z důvodu nesrozumitelnosti pak bude takové rozhodnutí, které postrádá základní zákonné náležitosti, rozhodnutí, z něhož nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo o věci rozhodnuto, rozhodnutí zkoumající správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), rozhodnutí jehož výrok je v rozporu s odůvodněním, rozhodnutí, které vůbec neobsahuje právní závěry vyplývající z rozhodnutých skutkových okolností nebo rozhodnutí, jehož důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, nebo rozsudky zdejšího soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75).

[14] Naproti tomu rozhodnutí není automaticky stiženo nepřezkoumatelností, pokud krajský soud výslovně nereaguje na každou dílčí námitku vůči rozhodnutí správního orgánu. Ústavní soud v nálezu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, uvedl, že: *„Není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.“* Obdobně se vyjádřil Ústavní soud v nálezu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08, dle něhož povinnost soudů svá rozhodnutí řádně odůvodnit *„nelze chápat tak, že musí být na každý argument strany podrobně reagováno.“*

[15] Lze uzavřít, že v posuzované věci krajský soud dostal požadavků, které jsou na něj z hlediska přezkoumatelnosti rozhodnutí uvedenou ustálenou judikaturou kladeny. Napadený rozsudek jasně vymezuje, že krajský soud vzal za rozhodné výsledky laboratorních rozborů, které se stěžovateli dle jeho názoru nepodařilo relevantně zpochybnit. Zabýval se rovněž výtkami stěžovatele vůči ostatním zjištěním správních orgánů, určitosti výroků, výši pokuty, přičemž je zcela zřejmé, jakými úvahami se řídil při svém posuzování a proč shledal argumentaci stěžovatele mylnou, resp. nedůvodnou. To, že stěžovatel nepovažuje vypořádání žalobních námitek za věcně správné, nelze považovat za důvod nepřezkoumatelnosti rozsudku, neboť nesprávné posouzení právní otázky je samostatným kasačním důvodem.

[16] Předtím než Nejvyšší správní soud přistoupí k vypořádání jednotlivých stížných bodů, je nutno uvést, že zdejšímu soudu nepřisluší, aby za stěžovatele dovozoval či dohledával tvrzení, která byla součástí jeho dřívějších podání. Pokud tedy stěžovatel v kasační stížnosti opakovaně uvádí odkazy typu *„S podrobnějším rozbořem odkazuje stěžovatel na uvedené v žalobním návrhu.“* nebo *„s podrobným odůvodněním odkazuje stěžovatel na str. 9 žalobního návrhu“*, nelze po zdejším soudu oprávněně požadovat, aby se jimi doslovně řídil. Pokud by Nejvyšší správní soud přistoupil k tomu, že by suploval roli stěžovatele na základě instrukcí obdobné povahy, dopustil by se tím porušení zásady rovnosti stran, když by tím nahrazoval roli stěžovatele při formulaci jeho námitek, které

pokračování

mj. určují rozsah přezkumu zdejšího soudu (srov. např. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, a dále rozsudky ze dne 16. 2. 2012, č. j. 9 As 65/2011 - 104, ze dne 20. 10. 2010, č. j. 8 As 4/2010 - 94, a ze dne 20. 3. 2014, č. j. 6 As 119/2013 - 70, ze dne 31. 5. 2018 č. j. 7 As 17/2018 - 31).

[17] Co se týče námitky nedostatečnosti oprávnění zaměstnanců stěžovatele zastupovat jej při kontrolách a z toho plynoucí nezákonnosti sepsaných protokolů, které byly použity jako důkaz, jedná se o námitku nepřipustnou, neboť kasační stížnost je v této části opřena o důvody, které nebyly stěžovatelem uplatněny v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tyto důvody uplatněny býti mohly (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Za nepřipustné je totiž nutno považovat i námitky, které sice stěžovatel uvedl během jednání před krajským soudem, avšak až po uplynutí lhůty k podání žaloby (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Afs 102/2008 - 39). Z procesní opatrnosti Nejvyšší správní soud dodává, že obsah správního spisu nikterak nenasvědčuje tomu, že by se protokoly o kontrolních úkonech nedostaly do sféry stěžovatele, a jemu tak bylo upřeno uplatňovat při kontrolách či v navazujícím správním řízení svá procesní práva.

[18] Ve shodě s krajským soudem považuje Nejvyšší správní soud zjištění správních orgánů stran přídavku vody ve víně za dostatečně prokázaná. Tato zjištění se opírají o výsledky laboratorních rozborů, které nelze zpochybnit toliko nijak nepodloženým tvrzením, že víno nemohlo obsahovat exogenní vodu, jestliže vyhovělo v celé řadě dalších znaků. Stěžovatel touto argumentací konfrontuje jeden výsledek akreditované laboratoře s výsledky dalšími, ačkoli mezi nimi není dána přímá souvislost. Metoda SZPI 4903 (Compendium of International Methods of Wine and Must Analysis, OIV-MA-AS2-12:R2009), která byla v předmětné věci použita, je (jak vyplývá z rozhodnutí žalovaného) přímo určena ke zjištění exogenní vody ve víně a jako taková je odlišná od metod, které slouží k analýze jiných znaků, jejichž výsledky tedy mohou být, nezávisle na zjištění přídavku vody, vyhovující, aniž by šlo o rozpor, který by zpochybňoval správnost jednotlivých výsledků.

[19] Námitce, že senzorické hodnocení je rovněž akreditovanou metodou, která by musela tak vysoké množství exogenní vody také zjistit, nelze přisvědčit. Senzorické hodnocení, jak již uvedl krajský soud, je metodou, která je určena k jiným účelům, než je zjišťování exogenní vody ve víně. Slouží především ke zjištění, zdali je potravina vhodná k lidské spotřebě na základě vzhledu, chutě a vůně potraviny. K povaze senzorického hodnocení se již Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 9. 3. 2017, č. j. 7 As 305/2016 - 47, ve kterém uvedl, že se jedná o zkoušku subjektivní povahy, jelikož *„testovací metodou je totiž v případě zkoušky smyslové vnímání, které vnímající osoba následně reprodukuje, a které je z povahy věci subjektivní.“* Výsledky vzešlé z provedení této metody tedy nemusejí být ve vztahu ke zjišťování obsahu exogenní vody ve víně tak přesné, jako je tomu v případě laboratorního rozboru zaměřeného přímo na stanovení přídavku vody do produktů vinné révy. Rozpoznatelnost přítomnosti vody ve víně na základě senzorického hodnocení je ztížena zvláště v případech, kdy je voda do vína zapracována již v průběhu jeho výroby, jak plyne z vyjádření správního orgánu I. stupně ze dne 4. 11. 2014. Nelze tedy vyloučit, že výsledky senzorického hodnocení budou nasvědčovat tomu, že víno obsahuje přidanou vodu, avšak pokud jde o spolehlivé zjištění skutkového stavu, je průkaznější, a v tomto případě i rozhodující, výše zmíněná laboratorní metoda SZPI 4903.

[20] Stěžovatel dále namítá, že absence identifikace oblasti a ročníku u vína má zcela zásadní vliv na výsledky analýzy o přítomnosti vody ve víně. Podle stěžovatele mělo dojít ke srovnání vína s údaji obsaženými v databázi Společenství, resp. nečlenských zemí.

[21] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem krajského soudu, že v řešené věci nebylo nezbytné výslovně uvádět oblast, ze které víno pochází, či jeho ročník. Metoda, která byla použita ke zjištění exogenní vody ve víně, dle vyjádření žalované ke kasační stížnosti spočívá „*v postupu, kdy se rozptýl dat izotopových hodnot vína výrobcem deklarovaného státu (...) porovná s rozptylem hodnot v běžné vodovodní síti, přičemž pokud naměřené izotopové hodnoty vína opustí oblast přirozeného rozptýlu hodnot pro autentické víno z deklarované země, je voda v něm přítomná nadále posuzována jako směs vody složené jednak z vody původem z hroznů (voda fyziologická) a jednak vody přidané (exogenní). Následně je číselně vyjádřeno, kolik procent exogenní vody vzhledem ke své izotopové hodnotě víno obsahuje. V protokole o zkoušce se uvede tato hodnota včetně nejistoty stanovení, přičemž je vždy brána hodnota minimálního obsahu exogenní vody. Vyjadřování konkrétních hodnot přídavku vody v protokolech o zkoušce vystavovaných laboratoří provádějící rozbor se poté provádí tak, že pokud je u vína po provedení laboratorních rozborů uveden přídavek vody např. ve výši 65 % (...), je tím myšleno 65 % z celkového obsahu vody ve víně.*“ Z podstaty použité metody tedy vyplývá, že již zahrnuje porovnání s údaji ze státu deklarovaného výrobce vína. Samotná metoda přitom nebyla stěžovatelem relevantně zpochybněna. Pokud tedy použitá metoda analýzy odhalila přidání vody do vína, bylo tak učiněno za srovnání naměřených hodnot s údaji ze státu původu vína, které považuje stěžovatel za zásadní.

[22] Stěžovatel dále namítá, že protokoly a posudky laboratorních rozborů nejsou v souladu s vyhláškou č. 211/2004 Sb., o metodách zkoušení a způsobu odběru a přípravy kontrolních vzorků. K této otázce se vyjádřil krajský soud v bodě 45 napadeného rozsudku. Stěžovatel nejenže jeho závěry nijak nerozporuje, ale neuvádí ani, v čem tvrzený nesoulad s uvedenou vyhláškou spočívá a jakou by měl mít relevanci ve vztahu k zákonnosti vydaných rozhodnutí. Odkazem na žalobní tvrzení se zdejší soud zabývat nemohl, neboť předmětem přezkumu není rozhodnutí žalované, ale rozsudek krajského soudu. Tato námitka je tedy neproveditelná.

[23] Dále stěžovatel namítá neúplnost výroku rozhodnutí, neboť v něm chybí podstatná náležitost spočívající ve vymezení způsobu spáchání skutku. Poukazuje na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73.

[24] Podle názoru zdejšího soudu však výrok rozhodnutí v části vymezení způsobu spáchání skutku nevykazuje nedostatky, které by vedly k nutnosti zrušení rozhodnutí žalované. Výrok rozhodnutí je v souladu s požadavky ustálené judikatury, včetně uvedeného usnesení rozšířeného senátu. Vymezení skutku a způsobu jeho spáchání splňuje svůj účel, pokud je dostatečně určité a vylučuje zaměnění skutku s jiným. V případech podobného druhu je nutno počítat s určitou vyšší mírou komplexnosti výroku, právě z důvodu jeho dostatečného odlišení a vymezení. U deliktu spočívajícího v uvedení vína obsahujícího nadlimitní množství ethanolu z přidaného cukru do oběhu, došlo k naplnění skutkové podstaty správního deliktu uvedením tohoto vína do oběhu. Způsobem spáchání skutku bylo samotné uvedení výrobku, jež nesplňovalo požadavky stanovené právními

pokračování

předpisy (obsahovalo nadlimitní množství ethanolu z přidaného cukru), do oběhu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2017, č. j. 2 As 266/2016 - 55). Toto je ve výroku jasně uvedeno a nelze tedy přisvědčit tomu, že by způsob spáchání skutku ve výroku rozhodnutí zcela absentoval, jak tvrdí stěžovatel.

[25] Stěžovatel dále tvrdí, že nadlimitní obsah ethanolu z přidaného cukru nepředstavuje nepovolený enologický postup, neboť co je nepovolený enologický postup je taxativně vymezeno v příloze nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 a v příloze nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013. Pro podporu své argumentace stěžovatel dále odkazuje na § 3 odst. 2 písm. a) bod 1. zákona o vinohradnictví a vinařství, ve znění účinném od 1. 4. 2017, dle něhož platí, že *[p]ro účely tohoto zákona se dále rozumí falšováním produktu použití enologických postupů, které jsou v rozporu s přílohami k nařízení Komise (EU) č. 606/2009, kterým se stanoví některá prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008, pokud jde o druhy výrobků z révy vinné, enologické postupy a omezení, která se na ně použijí, v platném znění; pokud jsou v těchto přílohách stanoveny limity, jejich překročení se nepovažuje za falšování produktu, a na dotační podmínky u dotací poskytovaných SZIF, dle kterých překročení limitu není považováno za nepovolený enologický postup. Stejný argument stěžovatel uplatňuje rovněž u naměřeného nadlimitního množství kyseliny citronové ve víně.*

[26] Argumentaci stěžovatele, že překročení limitů u obsahu ethanolu z přidaného cukru a kyseliny citrónové není nepovoleným enologickým postupem, nelze přisvědčit. Pod pojmem enologické postupy je třeba v souladu s odbornou literaturou (viz Rada, T., Tkáčiková, J., Kunc, O. *Zákon o vinohradnictví a vinařství. Komentář*. Praha. Wolters Kluwer ČR, 2012, s. 37.) rozumět vinařské postupy, které vedou k výrobě, vývoji či ke změně produktu, jejichž pevný rámec je dán obecně závaznými právními předpisy. Tento regulační rámec přitom rozlišuje katalog kognitně zakázaných enologických postupů, katalog zakázaných postupů, které však mohou být při dodržení určitých podmínek použity, a katalog povolených enologických postupů. Nepovolené enologické postupy nejsou pojmem, který by byl právní úpravou výslovně vymezen, avšak lze dovodit, že jimi budou ty enologické postupy, které právní úprava výslovně zakazuje, případně pak ty, u nichž nebyly dodrženy podmínky, za kterých by jinak povoleny byly (resp. by jinak mohly být použity). Na takovémto vymezení nepovoleného enologického postupu nemůže nic změnit ani stěžovatelem odkazované ustanovení vymezující s účinností od 1. 4. 2017 (tedy po vydání napadeného rozhodnutí) definici falšování produktu. Legislativce pomocí pojmu falšování produktu pouze odlišuje míru závažnosti jednání, kterým byly povolené enologické postupy porušeny. I když tedy určité jednání nebude možno podřadit pod pojem falšování produktu, stále může jít o porušení povolených enologických postupů. Dotační podmínky SZIF pak nelze vnímat jako obecně závazné předpisy regulující enologické postupy.

[27] Pokud tedy bylo laboratorními rozbory zjištěno, že víno, které stěžovatel uváděl na trh, překročilo v případě ethanolu z přidaného cukru limit 1,5 % obj., stanovený pro zvyšování minimálního přirozeného obsahu alkoholu právními předpisy, nelze jinak než dospět k závěru, že překročením povolených mezních hodnot byly porušeny podmínky, za nichž by mohl být použit postup, při němž dochází ke zvyšování ethanolu přidáním cukru, a jde tedy o enologický postup zakázaný, resp. nepovolený. Obdobné lze vztáhnout

i na překročení maximálního množství přídavku kyseliny citrónové. Nebyly-li dodrženy stanovené podmínky maximálního povoleného množství 1 g/l, jde o nepovolený enologický postup a výrobky, jež omezení porušují, nelze uvádět na trh.

[28] Stěžovatel má dále za to, že nebyl zjištěn skutkový stav bez důvodných pochybností, jestliže senzorické hodnocení nedetekovalo v atributu *vzhled* výskyt syntetických barviv ve víně, zatímco laboratorními rozbory byl jejich výskyt naopak zjištěn. Správní orgány tak neunesly důkazní břemeno, které na nich leží, a neprokázaly naplnění skutkové podstaty správního deliktu. Stěžovatel tedy argumentuje obdobně jako v případě zjištění přídavku vody ve víně (viz výše). Ve shodě s krajským soudem považuje i Nejvyšší správní soud metodu SZPI 4802, na jejíchž výsledcích správní orgány založily při posuzování řešené věci, za dostatečně průkaznou ve vztahu k prokázání přítomnosti syntetických barviv. Jak vyplývá z rozhodnutí žalovaného, tato metoda je - na rozdíl od senzorického hodnocení - přímo zaměřena na identifikaci syntetických potravinářských barviv metodou TLC. Lze tak souhlasit s krajským soudem, že v tomto ohledu je daná metoda bezesporu průkaznější nežli hodnocení senzorické.

[29] Další námitka stěžovatele se týká číselného údaje o množství skutečného obsahu alkoholu uvedeném na etiketě vína. Dle stěžovatele správní orgány vycházely z nesprávného skutkového stavu věci, neboť zjištěný skutečný celkový obsah alkoholu činil 9,4 % alk., což při zohlednění povolené odchylky a nejistoty měření činí 10,1 % alk. Po zaokrouhlení na 10,5 % alk. tedy údaj uvedený na etiketě obстоjí. V této souvislosti dále namítá, že povolená odchylka $\pm 0,5$ % byla ze strany správních orgánů užita, aniž by byl zjištěn ročník předmětného vína, kdy je u vín povolena odchylka i ve výši $\pm 0,8$.

[30] Ze správního spisu (viz protokol o zkoušce č. D015-70994/13/A01) vyplývá, že v předmětném víně byl zjištěn skutečný obsah alkoholu 9,3 % obj. s odchylkou měření $\pm 0,20$ a dále celkový alkohol v množství 9,4 % obj. s odchylkou měření $\pm 0,20$. Testované víno na etiketě deklarovalo skutečný obsah alkoholu 10,5 % obj.

[31] Problematika uvádění obsahu alkoholu na etiketě je upravena v čl. 54 nařízení Komise (ES) č. 607/2009. Dle odst. 1 platí, že *[s]kutečný obsah alkoholu v procentech objemových uvedený v čl. 59 odst. 1 písm. c) nařízení (ES) č. 479/2008 se uvádí v celých jednotkách nebo jednotkách zaokrouhlených na pět desetin. (...) Aniž jsou dotčeny přípustné odchylky stanovené pro použitou referenční metodu rozboru, nesmí být udaný obsah alkoholu vyšší nebo nižší o více než 0,5 % objemového oproti obsahu alkoholu stanovenému rozbořem (...)*. Je tedy zjevné, že nařízení pracuje s hodnotou skutečného obsahu alkoholu, nikoliv s hodnotou celkového obsahu alkoholu, jak činí stěžovatel ve svém výpočtu. V posuzované věci se skutečný obsah alkoholu při započtení odchylky měření pohybuje v rozmezí 9,1-9,5 % obj. Aby údaj uvedený stěžovatelem na etiketě vyhověl citovanému nařízení, musel by deklarovat obsah alkoholu nejvýše 10 % obj. Tak tomu nicméně v řešené věci není, jak již konstatovaly krajský soud i správní orgány. Pokud jde o odchylku 0,8 % obj., tato se vztahuje pouze na výrobky uvedené v citovaném článku nařízení (výrobky s chráněným označením původu nebo zeměpisným označením skladovaných v láhvích déle než tři roky, šumivá vína, jakostní šumivá vína, šumivá vína dosycená oxidem uhličitým, perlivá vína, perlivá vína dosycená oxidem uhličitým, likérová vína a vína z přezrálých hroznů), mezi něž však víno uváděné stěžovatelem na trh dle obsahu spisového materiálu zjevně nepatří.

pokračování

[32] Další námitky směřují vůči závěru krajského soudu o tom, že stěžovatel porušil § 14 odst. 1 vyhlášky č. 323/2004 Sb. tím, že vedl evidenční knihy v programu Microsoft Excel. Dle stěžovatele nebylo prokázáno, že by jím používaný počítačový program nezabezpečoval nevratnost provedeného zápisu s uvedením osoby, která záznam provedla. Závěr o spáchání správního deliktu je tak založen na prosté domněnce.

[33] Podle § 30 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství *[f]yzická nebo právnická osoba, která vlastní, drží nebo zprostředkovává produkt za účelem výkonu svého podnikání nebo k obchodním účelům, je povinna vést evidenční knihy v rozsahu, způsobem a ve lhůtách stanovených předpisy Evropské unie, tímto zákonem a prováděcím právním předpisem. Prováděcí právní předpis, jímž je vyhláška č. 323/2004 Sb., v § 14 odst. 1 větě druhé a třetí stanoví, že [e]videnční knihy se vedou v pevné vazbě nebo v elektronické podobě a listy v nich musí být průběžně číslovány. V případě, že jsou evidenční knihy vedeny v elektronické podobě, musí použitý program zabezpečit, aby každý záznam byl proveden nevratně s uvedením jména osoby, která záznam provedla.*

[34] Krajský soud vycházel z protokolu o kontrole ze dne 1. 7. 2013, č. P034-70994/13, kde je uvedeno, že předepsané evidence jsou vedeny v počítačovém programu Microsoft Office Excel pro jednotlivé nádoby a dle potřeby je z uvedeného programu vinařská evidence tištěna. V době kontroly nebyly žádné části vinařské evidence vytištěny, svázané, očíslovány a podepsány. Evidence ke kontrolovaným vínům byla vytištěna na žádost inspektorů. Správní orgán I. stupně konstatoval, že tento způsob vedení evidence neodpovídá požadavku na provedení záznamů nevratně s uvedením jména osoby, která záznam provedla. Uložil proto stěžovateli opatřením provést nápravu. Kontrola splnění opatření proběhla dne 16. 8. 2013. Dle sepsaného protokolu č. P046-71039/13, bylo inspektorům umožněno seznámit se se způsobem vedení evidenčních knih. Z jejich popisu vyplývá, že evidenční knihy jsou vedeny elektronicky v programu Excel, v němž jsou vytvořeny jednotlivé listy s tabulkami obsahujícími kolonky požadované vyhláškou č. 323/2004 Sb. (mimo kolonky „podpis“), do nichž jsou zaznamenány vstupy v jednotlivých nádobách, přičemž listy *„jsou vedeny v elektronické podobě v programu, který nezabezpečí, aby záznam byl proveden nevratně, dále listy neočíslovány a dále není uvedena osoba, která záznam provedla.“* Elektronickou evidenci vedenou tímto způsobem nepovažoval krajský soud ve shodě se správními orgány za evidenční knihu ve smyslu § 30 odst. 1 a 3 zákona o vinohradnictví, jelikož použitý program (běžná uživatelská verze programu MS Excel) neumožňuje zajistit nevratnost záznamů a stěžovatel neprokázal ani netvrdil opak.

[35] Požadavky na vedení vinařské evidence vyplývajícími z § 14 odst. 1 vyhlášky č. 323/2014 Sb., se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 22. 7. 2017, č. j. 2 As 266/2016 - 55. Uvedl, že: *„Povinnost zabezpečit nevratnost záznamu v případě vedení elektronické evidence vyplývá přímo ze znění citovaného ustanovení (...). S ohledem na účel evidence, tedy vést záznamy tak, aby byly zabezpečeny úplné a nezměnitelné informace, na základě kterých se mimo jiné označuje hotový produkt, je zřejmé, že elektronické záznamy bez zabezpečení nevratnosti vložených údajů nemohou naplnit uvedené požadavky, a nemohou tudíž sloužit jako evidence v popsaném smyslu.“*

[36] Z obsahu protokolů č. P034-70994/13 a č. P046-71039/13 dle Nejvyššího správního soudu nepochybně vyplývá nemožnost nevratnosti záznamů v elektronické databázi stěžovatele, tj. nesplnění požadavků na vedení evidenčních knih předepsaných v § 14 odst. 1 vyhlášky č. 323/2014 Sb. Stěžovatel ani následně nedoložil, že by jím užívaný program zabezpečoval nenávratnost provedeného záznamu s uvedením osoby, která záznam provedla. Nelze tedy přisvědčit jeho tvrzení, že by se rozhodnutí neopíralo o skutkový stav, o němž by nebylo pochyb.

[37] Stěžovatel dále namítá, že výroky II., III. a IV. rozhodnutí správního orgánu I. stupně neobsahovaly uvedení veškerých právních předpisů, na jejichž základě bylo rozhodováno. K této otázce se vyjádřil krajský soud v bodech 78, 82 a 84 napadeného rozsudku. Konstatoval, že v každém z označených výroků byl uveden právní předpis, podle něhož správní orgán I. stupně příslušnou povinnost uhradit náklady uložil (§ 3 odst. 6 zákona č. 146/2002 Sb. ve vztahu k výroku II., § 16 odst. 7 zákona č. 110/1997 Sb. ve vztahu k výroku III. a § 79 odst. 5 správního řádu ve vztahu k výroku IV.). Stěžovatel vůči tomuto odůvodnění ničeho nenamítá a Nejvyššímu správnímu soudu tak není zřejmé, v čem by měla nedostatečnost výroku dále spočívat. Pro úplnost lze odkázat na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013 - 25: „Podle § 68 odst. 2 správního řádu se ve výrokové části správního rozhodnutí uvedou právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno. Omezí-li se výčet právních ustanovení jen na paragraf právního předpisu, namísto přesnějšího odkazu na jeho ustanovení podle podrobnějšího členění (odstavce, písmena, body), nejde o tak závažný nedostatek náležitostí správního rozhodnutí, jenž by sám o sobě vedl k jeho nezákonnosti.“

[38] K odůvodnění jemu uložené sankce stěžovatel namítá, že nebyla řádně provedena identifikace skutků ve výroku, ani v odůvodnění sankce, neboť část vína byla nalahvována již výrobcem. Toto tvrzení nicméně stěžovatel uplatnil poprvé až v kasační stížnosti. V řízení před krajským soudem i ve správním řízení stěžovatel opakovaně uvedl, že vína lahvuje on sám. Ke skutečnostem, které jsou uplatněny poté, co bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud nepřihlíží (§ 109 odst. 5 s. ř. s.). Z procesní opatrnosti Nejvyšší správní soud doplňuje, že z hlediska identifikace skutku není okolnost, kdo víno lahvoval, zásadní, neboť skutek byl spáchán uvedením předmětného vína do oběhu, nikoliv jeho lahvováním.

[39] Dále v této části kasační stížnosti stěžovatel namítá, že správní orgány řádně nezjistily skutkový stav věci, protože není možné vztáhnout deklarované skutky na celou šarži, neboť nebylo prokázáno, kdy se například barvivo dostalo do výrobků. K tomu krajský soud ve shodě s žalovanou uvedl, že nedostatky vína byly takového charakteru, že jsou z podstaty věci přítomny v celé šarži vína.

[40] S hodnocením krajského soudu se Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Podle § 3 písm. j) zákona o vinohradnictví a vinařství se šarží rozumí *množství druhově totožných produktů, které byly vyrobeny za stejných podmínek a stejným způsobem*. Za jednu šarži lze tedy označit produkty, které 1) jsou druhově totožné, 2) byly vyrobeny za stejných podmínek, a 3) byly vyrobeny stejným způsobem – při výrobě bylo použito stejných enologických postupů (shodně viz Rada, T., Tkáčiková, J., Kunc, O. *Zákon o vinohradnictví a vinařství. Komentář*. Praha. Wolters Kluwer ČR, 2012. s. 13.). Přidělil-li tedy stěžovatel určité

pokračování

skupině produktů stejné šarže, pak tímto sám deklaroval, že při jejich výrobě bylo použito stejných enologických postupů. Jak vyplývá z provedených laboratorních rozborů, při výrobě vína byly použity některé nepovolené enologické postupy (nepovolený přídatek vody, nadlimitní obsah ethanolu z přidaného cukru, nepovolený přídatek syntetických barviv a překročení povoleného obsahu kyseliny citronové). Lze tedy vycházet z toho, že nepovolené enologické postupy detekované laboratorními rozborů byly použity při výrobě všech produktů zařazených do téže šarže samotným stěžovatelem. Sám stěžovatel totiž určením šarže deklaroval shodnost způsobu výroby těchto produktů. Za této situace bylo tedy na něm, aby ve správním řízení namítal (a prokázal), že se vytýkané vady vztahovaly pouze k části šarží. Ani tuto námitku stěžovatele tedy nelze shledat důvodnou.

[41] Stěžovatel také brojí proti tomu, že krajský soud shledal nedůvodnými námitky zpochybňující správnost hodnocení jeho majetkových poměrů. V této souvislosti poukazuje na usnesení rozšířeného senátu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133 a ze dne 24. 6. 2014, č. j. 7 Afs 57/2011 - 1234.

[42] Dle usnesení rozšířeného senátu č. j. 1 As 9/2008 - 33 se likvidační pokutou rozumí sankce, která „je nepřiměřená osobním a majetkovým poměrům pachatele deliktu do té míry, že je způsobilá mu sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splacení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že pachatel, případně jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží.(...) To samozřejmě neznamená, že by pokuta za jiné správní delikty měla ztratit cokoli ze své účinnosti. Naopak (...) aby naplnila svůj účel z hlediska individuální i generální prevence, musí být citelným zásahem do majetkové sféry pachatele.“ Dále pak rozšířený senát uvádí, že odpovídající výše pokuty záleží na několika faktorech, především na závažnosti spáchaného deliktu, která v sobě odráží typovou závažnost (maximální výši pokuty) a individuální závažnost spáchaného protiprávního jednání v konkrétním případě. Rozšířený senát také uznal za vhodné zdůraznit, že závěry učiněné v jeho usnesení platí v první řadě pro ukládání pokut podnikajícím fyzickým osobám. Ke zjišťování osobních a majetkových poměrů pak uvedl následující: „Správní orgán (...) vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplývaly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.“

[43] K odkazu na usnesení rozšířeného senátu č. j. 7 Afs 57/2011 - 1234 Nejvyšší správní soud uvádí, že právní názory v něm obsažené (vyjma stručných odkazů právě na výše citované usnesení) se na projednávanou věc nevztahují. Jejich stěžejním obsahem je výklad pojmu *poslední ukončené účetní období* stanoveného v § 22 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění účinném do 31. 8. 2009.

[44] Nejvyšší správní soud v této souvislosti zdůrazňuje, že není úkolem soudu, aby nahrazoval správní orgán v jeho odborné kompetenci, případně ve sféře jeho volného správního uvážení. Správní soud může toliko přezkoumat, zdali správní orgány své správní

uvážení nezneužily a nepřekročily jeho zákonem stanovené meze (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2017, č. j. 10 As 252/2017 - 77). Aby mohl soud přistoupit k přezkumu, zda správní orgány při hodnocení majetkových poměrů stěžovatele postupovaly v souladu se závěry výše citovaného usnesení rozšířeného senátu a nepřekročily zákonem stanovené meze správního uvážení, je ze strany účastníků řízení nezbytné vznést konkrétní námitky vůči tomuto hodnocení. Takto ovšem stěžovatel nepostupoval. V žalobě toliko zopakoval svou odvolací argumentaci založenou na stanovisku, že není schopen aktuálně uhradit pokutu z běžných provozních prostředků. S touto argumentací se nicméně již podrobně vypořádala žalovaná v napadeném rozhodnutí. Rozebrala majetkové poměry stěžovatele vyplývající z účetních závěrek sestavených k 31. 12. 2013 a k 30. 6. 2014 a dovodila, že i přes určité zhoršení hospodářských výsledků disponuje stěžovatel dostatečnými zdroji pro úhradu pokuty (z běžných prostředků, prodejem svých pohledávek a části zásob) a tato pro něj nebude mít likvidační účinky. Těmto závěrům stěžovatel oponoval toliko obecnou výtkou, že odůvodnění hodnocení majetkových poměrů ze strany žalované „nemá oporu v právních předpisech týkajících se účetnictví a ekonomiky v návaznosti na posuzování likvidačnosti pokuty.“ Uplatnil-li stěžovatel vůči rozhodnutí žalované takto vágní žalobní námitky a následně v kasační stížnosti bez jakékoliv doplňující argumentace odkázal na usnesení rozšířeného senátu, nelze vypořádání této námítky ze strany krajského soudu ničeho vytknout. Stěžovatel neunesl na něm ležící důkazní břemeno o tvrzeném likvidačním charakteru pokuty, když své ryze obecné argumenty ničím dalším nepodložil. V řízení před krajským soudem se nadto ani nedomáhal moderace uložené pokuty.

[45] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s krajským soudem rovněž v tom, že provedení výslechů Ing. Š. a Ing. O., pracovníků Státní zemědělské a potravinářské inspekce, bylo pro posouzení věci nadbytečné. Skutkový stav byl zjištěn řádně a dostatečně. V případě, že veškeré rozhodné skutečnosti vyplývají ze správního spisu, nebyl důvod k navrhovaným výslechům přistoupit. Neprovedením těchto svědeckých výpovědí tedy nemohl být stěžovatel dotčen na svém právu na spravedlivý proces.

[46] Nejvyšší správní soud neshledal v postupu správních orgánů ani krajského soudu ani žádné jiné vady či nezákonnosti, pro které by bylo třeba přistoupit ke zrušení jejich rozhodnutí a v podrobnostech na ně odkazuje.

[47] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[48] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí nevznikly žádné náklady nad rámec běžné činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 9. října 2019

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu